

RECAPITULARE

Textul literar. Substantivul

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă exercițiile propuse:

Puiul de căprioară

-fragment-

de Virgil Carianopol

Vântul urla și ridica zăpada în sus, purtând-o zănatic, din loc în loc.

Mihăiță, ghemuit după sobă, asculta povestea bunicii...

Un urlat îndepărtat, venind din afară, îi înfioră pe amândoi.

Bunica scăpă din poală ghemul de lână, care începu să se deșire, ducându-se de-a dura până sub pat.

Un timp, nici unul nu mai scoase o vorbă, cu urechile ațintite spre fereastră. Nu se deslușea mare lucru. Cu toate acestea, din când în când, parcă cineva, parcă o mână înmănușată, bătea ușor în geam.

- N-o fi tata, bunicuțo?

Bătrâna se ridică și se apropie mai mult de fereastră.

- Mai bine să stingem lampa, spuse Mihai. De la întuneric se poate vedea mai bine afară.

Așa făcu femeia, și-și lipi fața de geam, căutând să deosebească ce se petrece în curte. O clipă, nu-i veni să creadă ce vedea; pe urmă, descumpănită, se dădu câțiva pași îndărăt.

- Ce e, maică-mare?

- Lupii, mamă, lupii fugăresc o căprioară!

Mihai se sculă de după sobă și se strânse lângă bătrână.

- Sunt mari, bunicuțo?

Femeia nu-i răspunse și atunci băiatul se ridică pe vârfuri să-i poată vedea și el. Două mogâldețe, ca niște câini ciobănești, cu ochii lucind ca jarul, săreau prin zăpadă, căutând să încolțească biata căprioară, care, se vede bine, nu mai putea fugi mult.

- Bunicuțo, spuse Mihai, să-i deschidem ușa să intre în casă! Altminteri o sfâșie dihăniile.

- Vezi de treabă, copile, îngână bătrâna, să nu se întâmple vreo nenorocire.

Fără să mai aștepte însă altă încuviințare, băiatul aprinse lampa, găsi o cămașă ruptă, o înfășură pe un lemn, turnă gaz peste ea, îi dădu foc și deschizând ușa, aruncă făclia departe, în zăpadă.

Ca prin farmec, lupii se opriră, iar căprioara trecu pragul casei, tremurând și răsuflând din greu.

Era un pui cu ochii mari și lucioși, de parcă ar fi fost muiți în untdelemn. Abia se mai putea ține pe picioare.

Băiatul, după ce închise ușa cu grijă și trase zăvorul, se aplecă asupra lui, mângâindu-l.

Puiul închidea ochii, mlădiindu-se după mâna copilului, în timp ce lacrimi cât boabele de porumb i se prelingeau spre botul umed și cald.

1. Care este titlul și autorul textului?

2. Care sunt personajele din text?

3. Câte alineate are textul?

4. Transcrie dialogul în care bunica îi spune băiatului ce vede în ogradă.

5. Completează textul de mai jos folosind corect următoarele cuvinte: *literar, artistice, imaginația, mesajul, emoționantă, impresionează.*

Textul „Puiul de căprioară” de Virgil Cărianopol este un text

Autorul prezintă, folosindu-și, o întâmplare petrecută într-o seară de iarnă. Expresiile ne ajută, să înțelegem mai ușor Curajul băiatului cititorul.

6. Ce ai învățat din acest text?

7. Transformă următoarele substantive proprii în substantive comune:

Iași - ieșean

Europa -

Vaslui -

Africa -

Bârlad -

America -

București -

Italia -

☐ școală

☐ ape

☐ pasăre

☐ femeie

8. Pune în locul substantivelor subliniate:

a) substantive proprii:

Am fost la oraș.

Am fost la

M-am întâlnit cu o fată.

M-am întâlnit cu

Prin oraș trece un râu.

Prin trece

b) substantive comune:

Eugen pleacă la Brăila.

..... pleacă la

Prin Brăila curge Dunărea.

Prin curge

Bacăul este un oraș din România.

Bacăul este un oraș din

9. Trece substantivele la numărul plural, după model:

<i>singular</i>	<i>plural</i>	
(un) fiu →	(niște) fii →	(toți) fiii
(un) vizitiu →	 →	
(un) scatiu →	 →	
(un) copil →	 →	
(un) geamgiu →	 →	

10. Formează substantive adăugând litere diferite la substantivele:

ac → acvariu, actriță

bu →

an →

11. Analizează substantivele din primele 2 propoziții ale textului “Puiul de căprioară”.

12. Alcătuiește o propoziție în care să ai 2 substantive proprii, un substantiv comun la genul feminin și un substantiv comun la genul neutru.